

הרוואה פרק תשיעי ברכות

מסורת הש"ם

בכללות נס [ג]. (3) מעין
ע"א, ג' מתייה, ד' סקמיס
(4) צמחמל, (1) ד"ס
תמי נפי ד"ס צולמה[ן],
ו[ותנין], ח' ו[כן מכם
(5) עוי סייע תומ'
אל[ן], קה. ד"ס שני יי',
סקמיס קה. (6) לוט טומן[ן]

הגהות הב"ח
תומ' ד"ס סטוד וכו'
תל מדרשי דהכי מס' ס' צה
ל' :

גלוון הש"ם

הנחות הנ"א

[ב'] נגה נגנבה
[ג'] מילוט מילוט
[ד'] גי' גי' סידי'
[ה'] טריאנו טריאנו
[ו'] שם שם עז
[ז'] יוניקו יוניקו
[ח'] נלנגן נלנגן
[ט'] קרי' קרי'
[ע'] שם שם עז
[פ'] קול קול
[צ'] קול קול מהם שטן ומיטרי
[צ'] דרי' דרי'
[צ'] דרי' דרי'
[צ'] דרי' דרי'
[צ'] דרי' דרי'

מוספֶת תומסָפוֹת
בתוס' ר"ש ה'בicia זו
נור ראהיה וכוכ הינה
גורי"ב וכבר העיר ע"ז
גורי"ד א"א בתרש"ה בתוס' ש"ים
ע"ז). ב. בתוס' ר"ש כתוב.
כ. ב"ל רבדנו יעקב לומד
ווגבדא ר' פולג
ר' ליה ור' איזורי צירוף גלגולים
ילינוי דורי בא (חלוק).
ובתוס' ר"ש הסוף,
כל ע"ש שני לא מעזינו
שהריינן.

לעזיו רש"י

רבענו ניסים
⁹ הגשמי' ועל בשורי
טובות ה'ואה אומר ברוך
טוב והמליטים גודל' בכם'
⁹ מערובת מה לא לטספַּה
שורות טובות לירידת
טבמים ר' ברכיה בשם י'
⁹ על שם מים קרים על
ש' טבה ש' טבומה טובה
⁹ עזיקרא בברואשית ז'
שעניא והכך אמר התם
⁹ טבומה ב' הטוב
והמליטים:

חננאל (המשך)
כינויו, על שם שחבור מים
השוכן בנהר יבניא ובסמוך
לכבה מאיר מוקה.
הונח השם שצ'אץ' חננאל ללה.
הונח השם י'יר'ת'ה מון
בקישע'ה של האין והמים
שידר' נסמי'ה.
גנילן' במן' אבעטונ'ה, זה
אי אינטראק'ה קלאט'ה.
ו, ובכך (מארון) אתחונ'ה
רכיל', אוקשין' ווי'
הונח השם טבר ונטבט'ה
הונח החמא אונגן' גאנ'ו
לכ' ברבר. שלולני' טירון'
טיקון' מתוינ'ן דראיכא
בדוחה דוניא לאיל'ו
בדוחה החאינוין, געל'ו וועל'ו של
הונח בר בטט'בוב' ובוט'ן זען'
הונח הרה, האיר', זען' זען'
מור שההוינוין' בוכ'ו'. זען'

הנורא – **לונדון** – **הולם גוון** – **בריטניה** – **חומרן** – **כל** – **סיל שמן** – **לון ד'** – **גזרותם** – **המה נדיים** – **מקולס** – **ויפולם** – **בעצמה** – **מליהם** – **טמורות** – **בצמחי** – **סיל שמן** – **לון ד'** – **גזרותם**

תנו רבנן זהראה מהה בתקופת לבנה
וא' בנבורתה וכוכבים במסילותם ומילוט
כסדרון אמר ברוך עוזה בראשית ואמית
הוי אמר אבי כל כ"ח שניין והדר מחזר
ונפלת קבוקום ומי בשוכבאי ארכורא בכלם

ונגדו ארבעה: ר' יוחנן אמר בא ברכות נבון ר' יוחנן אמר מה הימנו ונגדו ארבעה: ר' יוחנה אמר הרואה הים וכו': לפרקין עד כמה אמר רמי בר אבא אמר יצחק עד שלשים יום ואמר רמי בר אבא אמר יצחק הרואה פרת אנטיריא דרבנן אמר ברוך עושה בראשית והארידנא דשנוייה פרטאי מבוי שבור ולעיל רב יוסף אמר מאיyi

דקדרא ולעיל ואמר רמי בר בא הראה
הנלה אגשרא דשביסתנא אמר ברוך עוישא
בראשית מא' חדקל א'ר אש שמיימי חדין
וקלין מא' פורת שמיימי פרין ורבין ואמר
רבא האי דחריפי בני מהווא משום דשתו
מייא דרגלתי האי גינחורי משום דמששמי
ביממא והאי דניידי עניינו משום דדריוו

בביה אפל: על הנשים כי', ועל הנשים
הטוב והמטיב מברך ו�א ר' אהו ואמרי
לה במתניתא תנא ימאיתי מברכין
על הנשים משיצא חתן לקראת אלה מא'
MBERCIN אמר רב יהודה ימודים אנחנו לך
על כל טפה וטפה שהורדת לנו ורבי יוחנן
מסיים בה ה כי אילו פינו מלא שירה כים
וכי אין מספקין להזות לך ה' אלהינו

עד תשחחה לו בא"י רוב ההודאות רוב ההודאות ולא כל ההודאות אמר רבא ואם האל ההודאות א"ר פפא הלך נימרינוו לתרוייתו רוב ההודאות והאל ההודאות ואלא קשיא ל"ק הוא דשמע משמע הוא דהוא מהוי רשמע משמע היינו בשורת טבות ותן על בשורות טובות אומר ברוך המ טוב והמטיב אלא אידוי ואידי דהוא מהוי ולא קשיא הא דאתא פורטא הוא דאתא טובא ואב"א הא והוא דאתא טובא ולא קשיא יהא דעתך ליה ארעה הא דלית ליה ארעה אית ליה ארעה המ טוב והמטיב מברך והוא ע" (תנן) בונה בית חדש וקנה כלים חדשים אומר ברוך שהחיינו והגעינו למן הזה וע" שלו ושל אחרים אומר המ טוב והמטיב לא קשיא יהא דעתך ליה שותפות הא דלית ליה

הרבנן אמר עלי שלו הוא אומר ברוך שהחיינו וככימנו ברכך הטוב והמטיב וכל הילא דלית מטו והתניא אמרו לה ילדה אשתו שיציב החתן נמי דאייכא אשתו בהדייה דניזחא החהא יירושו בתחלת האומר ברוך דין האמת בכ והמטיב החתן נמי דאייכאACHI דקא יורי לברך ישניין מקום צדיק לביך וא"ר יוסף בר וו שניין אין א"צ לברך אבל אומר ברוך הטוב חברה דשתו בהדייה: **בננה בית חרש** וקנה לא שננו אלא שאין לו כווצא בהן אבל יש לו אמר ע"פלו ש לו כווצא בהן צדיק לברך

יינו נס קציח שאותו לדגנה צית מדע טהין לו צומפות מבלל

מפותה נס סילו טカリ כל מי שיק נו קירע טומך עמו
טומך פוא' הוורו פטוג ומטנייב. גל' צורלה פאנקללה
צמה יין זקנודס והכילה לו יין מהר מוגן קרלהןן
אלו לו יין: "ר' אמר הילוי ייך נו כייאן דאס". מילוט קוולין

הטוב והמטיב. אבל שמיינו לנו מה שמיינו צבאל לנו מזכרין הטעות וסמן בז' צדוקה ליהו לחיות כיון כיון מלמי לסייע וממשם

בנחי ארבע: ר' יהודה וכוכ' לפרקיע עד כמה א'ר יצחק עד שליש אבא א'ר יצחק הרואה אמר ברוך עושה בראש פרסאי מבישbor ולעיל' פ' וט' מין קמלהון טסט'ן קם יטה מג' נגידו עטל יומל מיל' (ט) ומוקיס בס דצי על כל חי'ת ומצעית ססיה פומת סיה מינר'ן מוו'ן וממיינ' ווישמע לדל'ן קפיד' סס דהמלוון משז'ום סס למו' ג' דיסן לידליך זקס'ן מ'י'ני מים לדרי פליג עליה ולפלט'ס'ס פ' שאנדרה לוד'ן צווארה ר' צווארה ר'

השנה בראבא בגו' חברה בשתו
מוקס לטעמך טען גמליה צלען :
בגמלה צולח פלי סגן דומיל דסיינ
כל למד שמול מוצבם קוח לך ר' י"ט
שליחין טוב ומפקד כי מילך עט
נדפי י"ע נטהו לדמיך ויקן מייני
וילין מא' בפרת שמיינ
רבא האי דחרופי בני
מייא דרגלה האי דגיה
ביימיא והא דניידי ע

בבית אפל: על הגשמי
הטוב והמטיב מברך ³
לה במתניתא תנא
על הנשים משיצא חיה
MBERCHIN אמר רב יהודא
על כל טפה וטפה שה
משמעותם בה הכי אליו
וכו' אין אלו מספקין ל

ושותפות והתニア יקצעו של דבר על שלו הוא אומר ב-**על שלו ועל כל חברו** אמר ברוך הטוב והמטיב והתニア אמר **לא מברך הטוב והמטיב והתニア בהדרה לא מברך הטוב והמטיב** אמר ברוך טוב ומי דבר **ברוך טוב ומי דבר**

מיושט וocabems שים, מיונט מזלות שמים. על ההרים והגבעות בגל. אוקיננה אין מבחן אחד כלוד לא דוח, בא' יי' אלדוח מל' תלומים עשה בראשית. הדרואה את הדם הגורל פליקם. לפוקים אחות לשלשים ים. אמר ר' הוועשן לנ' ר' רודריך בדורה קרע בדורה ברוך עשרה קרע בההה) עישן בראשית. רופם בר פפא אומד נרואה רחוק בית קראק של רואת רחוק בטורה שנאמר ליליש שים קידוח שוק אשים סתומות. יש' יש' שנאמר הדרואה חמה בתקופה הבלתי ידועה חוםו צו' שעופלה המה במקומתו כוכבם ור' לאלאר לשעת ים' שנאמר ומולות סדרה, ב' מומת הגשם, ואנני לא נאכלה, ואנני לא נאכלה, ואנני לא נאכלה,

נהה א' מיל' פ"י מא' ג' לרוטם
 [טכ' ב'] (מגנ' שון כ')
 טומ"ע ח' ל' קיון וככ'
 טפ' ג:
 נו' ב' ג' מיל' סס' היל' כל' כ'
 (טכ' ס') טומ"ע ח' ל' קיון וככ'
 ס' ל' ליל' טפ' ד:
 נ' ז' מיל' סס' היל' כל' כ'
 ס' ס' מגנ' סס' טומ"ע ח' ל' קיון וככ'
 ס' ס' ליל' טפ' ג:
 נהה ו' מיל' סס' היל' כל' כ'
 טומ"ע ח' ל' קיון וככ'
 גט' ז' מיל' סס' היל' כל' כ'
 טומ"ע ס' ס' קיון וככ'
 ס' ח' טומ"ע ח' ד' קיון וככ'
 טפ' ג:

ט

הברא

באותה לא כה
דבר אל בני ישראל
לאמרן אשרה קורען
לילדתך בוך ומואה שבעת
טמיים פמי נורא רוחה
ויקרא ב' כה
3. ממשנה רעה לעייר
תולון לו בטה בתין
תולין קרב' כה
4. פחדר בעץ חטאינו
אתה רעה רעה הטעמי מיגור
לבנו אש אובליה מי גורן לנו
מקודם עילן:
ישועה לך יד
5. אמשר אדים מפחדר תמייד
מבלחה לבו ברערען:
משליך כי כה
6. כי פחד פרחתי ויאתני
אשר ינורית יבא ל'!
איום כה
7. לולי צי עז האות הותיר
לבנו שרייד בענטס פקידם
קינינו לעונדא דרעדן:
שיעיר� את
אם קיטם חתנתך בזון
על מענטחו וגוקת פוכחה
דק שבורו יון זפ' פא ריפא
תולין ניא

ברבו ברל איי מס' פ' נו' י' מדריך מדריך. מי ענינו
מ Mammatzlammo v'del Yisa ha'gadol shel Nekarot menach 'nafot es matzat ha'matzi
v'zorato l'hakholio: v'mi me'yan. Me'palah z'chur ha'palah b'matza' ha'leuzim
ha'sedar tali' z'korolah matlah: tali' gerasim matkhatzeh la'
ganun ap'soriyim ap'nikas tzekach hakim: ken k'iyi d'drashim yis'.

גנו בקנה והזר

ענער כהו דר' יהודה ^ט כה דההירא עדרף ליה^ט: עעה אפּ על גבּ דטבא היא לדידיה דמסקא כבּה כ': היכי דמי נונן דאשכח מציאח אפּ לה מנניה השטא מריאה טובה הייא: דהיתה שטוא: ולא מהני רחמי מתיב רבּ יוסף' ואחר שדרנה לאה דיין בעצמה ואמרה י'ב' שבטים וות הרוי עשרה אם זה זכר לא תהא אחותי מומא דינה ^ט אין מוכירין מעשה נסם ואיבערת

דברי קלאן אוין ניילנד נדרך. דהה לכ' יוחנן נון מהלן מוסס לדענין קנייניס מדע טום: וויליאם דהמורי נון זונגה וויליאם זונגה כלן ניילנד נדרך. דהה לכ' יוחנן דמאנגי נון דקנאה וויליאם קוקה לדילם מדוען כלן חילן גזען מומלט סון וויליאם זונגה. בון ציון מרב לאל ברו רובה וויזר וויזר

בבב' ו' ב' קענין זוחה אונגען צרייך לברך וא"ר אמר רב אלא שלא קנה וחור וקנה וקנה אין צרייך לברך ור' יוסי קנה וחור וקנה צרייך לברך לו וקנה דברי הכל צרייך לברך בית חדש ואין לו בוייזא בו קב' און לוי בוייזא בהם צרייך לברך ר' נמי' כהן צרייך לברך דברי ר' נמי' בין קר ובין קר צרייך לברך ר' נמי' פ"ג. גאנן קמא רב הונא כ"ר"מ ורבו יוסי אלא לילשנא בהתראה בשלמא יוזה אלא רבבי יוחנן דאמר בכ"ר רבבי יוחנן ר' יוסי יהודא אמר לך רבבי יוחנן צרייך לברך קנה וחור ומינה צרייך לברך וכ' קנה דאין צרייך לברך וליכט מיפליג בעיש לו וקנה להו ריעיך קנה ושלו אין צרייך לברך וכ' קנה דומס למילל' סככי למילין זממן'

וקנה דאיין צרייך לברך להוֹד

גליון הש"ם

גמ' כח דהתרא ב'.
 רטעל פסחים ק'ב ע"ל
 לסתוינען כהו ועי' ח"ל
 כב: שם כל היבי דדרין
 להאי קרא. כען זא נקען
 ע"ה: ריש"י ד"ה שלאל
 סנעל. שלא תחתער.
 מלה דג בס ע"ז מוכ' 7
 קמ"ל:

גיהות הגר"א

[א] גַּם (דָּלֶג נְקָה מִתְּהִימָּה: [ב] שם (וּמְרֻפְּנָה מִתְּהִימָּה הַלְּרָגָן וְלֹפְטוֹמָן קְמָה נִלְמָד מִתְּהִימָּה וּבְזִיכְרָה רַפֵּחַ מִתְּהִימָּה: [ג] שם מִנְסָה וְכֵלָה בְּלָמָדָה כְּלָמָדָה וְכֵלָה גִּילָּה וְכֵלָה גִּילָּה וְכֵלָה גִּילָּה

מוהפ רישׁוֹי

הה הדריך עדרו ל-
עוג לו לאכמטען מה
המלה, טוטן קומן
המטען עוג ווילן
אנטן קומן לא נא
אנטן קומן לא נא
סאנטן צילון קומן מהו
אנטן קומן בז'ה
אנטן קומן מושעה בס
הנולן לאן קומן צוין
מרושתת לאטיפיה. סה
הנולן מלוקה זה
לדנטן יאה צן גאנטונ
צאנטן (עטוף) גו (ז):
נדנטן גאנטן גאנטן
מדלען, גאנט מאטען
ישן (עטוחין), והרכבת
יאוד אידס באפער דראפער
זיל איגט טעלן
זיל איגט נולן סה סה
וילן גאנטן (ז), גאנטן
שגענתה רשות לזרו
לאטיפיה. האנטן לאטיפיה
זיל איגט גאנטן גאנטן

דרכיו חנאל

הרופא פרק תשיעי ברכות

מפורת הש"ם

(ג) גינימת לריליך וויל'ה"ש
תולנין עלי' צי' צי' גוינ',
(ד) פישיטו מונז'ה גראט'ש'ען גל
מי. צי' היל'ן, (ה) געל'ען גל
ווצ'צ'ן, (ו) עפי'ש געל'ען גל
פישיטו, (ז) עפי'ש געל'ען גל גל
זוניכטס כב[, (ח) גומער].
זוניכטס כב[, (ט) גומער]
מונ[, (י) גומער]
כט[, (ז) גומער]
וון[, (א) גומער]
וון[, (ב) גומער]
וון[, (ג) גומער]

תורה אור השלם

- לזרד מונזר חדס
 - המשפט אשירה לר' ני
 - אנוונגדה: תחולין קא א
 - באלגדה אליל דרב ני
 - תחולין ני אי
 - טוס: שערות אשען
 - ברשות ני אקרנא:
 - זה הילך קטן יג
 - אנוונגדה בבל רות מונצרי
 - שאלול מאונאי צה ונה א
 - אנמצע: ובשם ני אקרנא
 - אהנה ני מלחה גראן
 - זה הילך קש ג-ד
 - ואנאמר ערלט עצוינו
 - באנפון בערל ערט אשבש
 - שפהה ני בנתן ני ללחן ניד
 - שם ני מבירן: איבר ניד

2

[א] נם' לעמוד לפניך. נ"ג
[ב] שמה לי: שם ומין
מלחקי כי. נ"ג ו' פ"ה מוקפת
כל ר' ע' גמ'ו:

יוסף רשי

קא שווינחו אבא. סמולַל טיס קולו ניגן נגנוו (עליל מ). להניח תפילין. ניגן יד ממחל נסائم (מנחות לו). על מצות תפילין. דעכשי גומר לְתִמְלָא (שׁ). סמלַל

ג אמר הרכבדו רופא כל דבר. וכך נגד הילוך סדרין לפותם כל קוגן: ומפניו נעצמות. **ה** עליון תנז כבוד נזוד זרנוקו פולני במו ימלך וברוחו הזה

"הנכנים ל'בית הכהנא אמר מכובדים קדושים משרתי עליון לנו כבוד לאלהי ישראל הרפו ממני עד שאנכם ואעשה רצוניوابא אלכם אמר אבי לא למא איןש הבי דלמא שבקי ליה ואולי אלא למא שמרוני שמרוני עורוני סמכוני סמכוני המתינו לי המתינו לי עד שאנכם ואצא שכן דרכן של בני אדם כי נפק אמר ברוך אשר יצר את האדם בחכמה וברא בו נקבים נקבים חללים^ט חללים גלווי וירודע לפני בסה כבודך שאם יפתח אחד מהם או אם יסתם אחד מהם אי אפשר לעמוד לפניך^ו מי החטים אמר רב רופא חולמים אמר שמואל קא שיינהו^ז אבא לכולי עלמא קצירי אלא רופא כלبشر רב ששת אמר מפליא לעישות א"ר פפא הילך ינמרינהו לתרויינו רופא כלבשר ומפליא לעשות הנכנים לשון על מטהו אומר משמעו ישראלי עד והיה אם שמעו ואומר ברוך המפיל חבלו שינה על עיני ותנומה על עפער ומair לאישון בה עין יהי רצון מלפנייך ה' אלהי שתשביבני

לשלום ותן הילקי ^{ונ} בתרורתך ותרגוני לידי
ואל תביאני לידי חטא ולא לידי עון וליד
וישלשות כי יציר טוב ואל ישנות כי יציר הרהור
הרים ואל יברහוני חלומות רעים והרהור
לפניך והאר עיני פן אישן המות ברוך ^א
בכבודו כי מחרע אומר אלהי נשמה שנחתה
אתה נפחתה כי אתה משורה בקרבי ואתגר
בי לעתיך לבא כל זמן שהנשמה בקרבי
ואלהי אבותי רבנן כל העולמים אדון ^ב
המחזר נשמות לפגרם מהים כי שמע קם
דנתן לשבי בונה להבחין בין יום ובין ליל
פוקח עורם כי תריין ויתיב לימה ברוך ^ג
ברוך מלביש עורמים כי זקור לימה ברוך ^ד
לימה ברוך ורकע הארץ על הימים כי מסנו ליה
סימס מסאניה לימה ברוך שעשה לי כל צרכיך
אוור ישראל נבורה כי פרים סודרא על ריב
בתפארה כי מעטף בצדית לימה ברוך ^ה
להתעטף בצדית כי מנה ^ו חפלין אדרען
במצותיו וצונו להניח תפליין ארישיה לימה בא
על מצות תפליין כי משי דיה לימה ברוך ^ז

שלום ותן חלקי ^ו בתרורת והרגליני לידי מצה ואל תרגוני ליידי עבירה
ואל תביاني לידי חטא ולא לידי עון ולא לידי נסין ולא לידי בזין
וישלוט כי יוצר טוב ואל ישלוט כי יוצר הרע והצילני מפגע רע ומחלאים
הרים ואל יבהיר הלים מנות ברוך אתה ה' המair לעולם כלו
לפניך והאר עיני פן אישן המות ברכך אתה ה' המair לעולם כלו
בכבודו כי מתחער אמר אלהי נשמה שנהת כי מהורה אתה יצורה כי
אתה נפחה כי אתה משמרת בקרבי ואתה עתיד ליטלה ממי ולחוורה
בי לעתיך לבא כל זמן שהנשמה בקרבי מודה אני לפניך ה' אלהי
ואלהי אבותי רבנן כל העולמים אדונן כל הנשמות ברוך אתה ה'
המחזר נשמות לפנים מתחים כי שמע קול תרגנו לא לימה ברוך אשר
ונתן לשבי בנה להבחין בין يوم ובין לילה כי פחה עניה למא ברוך
פרקח עורדים כי תרין ויתיב למא ברוך מתר אסורים כי לבייש למא
ברוך מלכיש ערומים כי זוקף כפופים כי נחית לאראע
למא ברוך ור�� הארץ על המים כי מסגי למא ברוך המכין מצעד גבר כי
סימס מסאניה למא ברוך שעשה לי כל צרכי כי אסר המיניה לימה ברוך
אוור ישראל בגבורה כי פריס סודרא על רישיה למא ברוך עוטר ישראל
בתפארה כי מעטף ביציות למא ברוך אשר קדשו במצותו וצונו
להתעטף ביציות כי מנה ^ט תפילין אדרעה למא ברוך אשר קדשנו
במצוותו וצונו להניח תפילין ארישה למא ברוך אשר קדשנו במצוותו וצונו על
על מצות תפילין כי משי יודה למא ברוך אשר קדשנו במצוותו וצונו על
נטילת ידים כי משי אפיה למא ברוך המעביר חבלו שנה מעני ותונמה
' אלהי שתרגלי בתרורת ודבקני במצוותך ואל תביاني לא לידי חטא
ולא לידי בזין וכוף את יצרי להשתעבד לך ורוחקני מאדם רע ומחבר
טוב בעולמך ותני הימים ובכל יום לחן ולהסיד ולרחמים בעיניך ובעני
באים ברוך אתה ה' גמל חסדים טובים לנו מישראל: חייב אדם לברך
עה בשם שمبرך על הטובה אלימה בשם שمبرך על הטובה הטוב
הה הטוב והמטיב והתנן על בשורות טבות אמר הטוב והמטיב על
האמת אמר רבא לא נזכרה ^ט אלא לקובלנהו בשמה אמר ר' אחא
ר' ומשפט אישירה לך ה' אומרה אם חסר אשירה ואם משפט אשירה
מהכחא ^ט בה' אהיל דבר באלהם אהיל דבר בה' אהיל דבר זו מדה
מודת פורענות רבינו תחומות אמר מהכחא ^ט כום ישעות אשא ובכם
שם ה' אקרה ורבנן אמרו מהכחא ^ט נתן זה לך והוא שם ה' מכורך רב
יריך וכן תנא ממשימה דר' עקיבא ^ט לעולם יהא אדם רגיל לומר כל דעתיך
כי עקיבא דהוה קאייל באורחא מטה לההייא מטה בא אושפייא לא יהבי
^ט למבר אל ובת בדרא והוה בהדייה תרגנו לא וחمرا ושרגנא אתה יוקא
אכילה לתרגנו לא אתה אריה אכליה לחמורא אמר כל דעתיך רחמנא
שביה למתא אמר להו לאו אמר לנו כל מה שעושה הקדוש ברוך הוא
הבל

אשר יציר את האדם בחכמתה. צמ' ה"ר צוֹן גָּמְלָס סַטְקָנִין לְהַמֵּלֵג בְּמַדְלִין זֶם"פ מַלְאֵךְ מִימָּנוֹן צַמְתָּה כְּלֵי צַמְלָס לְקַעֲוָדָה מִיד וְעַכְסָקָה מְפֻלִיא לְעַשׂוֹת. מְכוֹס לְהַמְלִין

בצ'ר לי גולד מהס
ועותה נפללוות מהס הולדים נדך
נדס עופת נמל ליפיל יט צו נקע
הולד מגל ממת מדקמי סלום יונס
והיע יגול נצחים צקזיס צמלה וצומו
כלום נקזיס נקזיס צמלה וצומו
אכום זלקיי יונס ממען: ב' שמע
קור תרנגולא אומר ברוך שנתן לשבי
בנה להבחין. וזה קדן הפלוי כי
הן צמע לדין כלאס וויל נלצמנא
על הכלט הולו סמלונג מאכין
ויאו נסנא מע קהיל: ב' פרם
סודרא עלי רישיה. וויל נלן כוונע
ולכלן כסוי ודוקה צאנטנא חילן חס
ליינו נסנא כגן שוכן צוכב על
מטנו הל ייכרן גן זו וויל מלזיט
ערזומיס וויל גרכות צוילן גאן כוון
שאנן נסנא דמדמאמע צפלק בליטי
לטיגילא (בד: כד) גני מי שילן לרה
מלהוות ממיוי לאולי עטמלה צען
טנטנא מע קהיל: א' אשך קשנו
במצחיתו וצונן יהנאה תפליין. כיוון
המצלמה סינגמו צוילן יט נדך
האנימה חילן צטך לרה מברן על מנות
ויל נאכיה שפנער סטמאל וויאי מלוד
ויאס ובז' סקסומן (מונומ. זו. ואט)
הן סמץ מברן מטבון קם מברן צמיס
פ'ה דען צמי סטפליין קהילו דמענץך
ברכטה מהת על צטמיטן צילן סה
כימיס וויקר ולומר דילן הולגרכו
סמי גרכות לאנימה ועל מנות חילן
ססטה ועכבר עגידלה. לנו פלאה
דען צל לחט צאיין גמאל מנות
ויעקר דיט צה ד' במש וטיז'ן
מברן על מנות חילן צל סמץ חוח
ומברן סטיס על צל לרה צטנד וויא
צטומיותה רבע גאנזיס ולפלי'ן
גני קם מברן סטיס חס ייינט צל
רלהך נדנד לדין מעכביין זא לה וו
מברן סטיס על צל לרה צטנד וויא
שלג זוליר גאגט'ן גאנזיס כלל
מברן סטיס לפ' צהן גאנזיס כלל
להנימה זא צילן ווילט פלאין צי נר
חטו צטמי'ן (כ' מ' לט): וכן פ' רצינו
מס גאנזונומי וכן רצינו הולמן
בקדר מקון מפלס צילן כתוב קן:
ויל

עא א מיי' פ"ה מל' ה' קומי צילה כל' ככ' קמג נלוין קמ' טוֹתְעַת ח' ס' קי' כל' קעפָה ח' עב' ב מיי' פ"ז מסלמות מפלגה כל' ח' קמג עזין' ט' טוֹתְעַת ח' ס' קי' ח' ס' קעפָה

י"ט

רבינו חננאל

ליבל העובר אחורי אשה בנהר אין
לו חקק לעה"ב. כי' מ"ס ריגול
בקן לפִי צינן נֵי נְרוֹף וּסְפוֹן
וועל נימאנס: **אללא** מעתה נבי'
אלקנה דבטיב וילך אלקנה אחורי
אשתו וגוי. צנוק טום טון פסקוק
וס כלם סמקלה ול"ג ליה"ט:
לכ"י

סם ווֹתָה הוּא וְלִילָה סִיא שַׁמְמוֹנוֹ נוּעֶר לוֹ קַמְלָגָן קוֹרָה
דַּךְ חַלְלֵי. וְסָם גַּת חַלְלֵי חַלְלֵי לְיִלְלֵי קַמְגַעֲנֵי
וְזַלְלֵוֹ לְקַבִּיסָן וְעַכָּה מִן כַּלְמָד מָסָה: הַחֲוִי קַדְסָה לְקַדְסָה
מַיִּי כְּזוֹ: פִּינְיָו דְּלִיפְפִּיכְוּ וְיַצְנִיכְוּ. סִיאָה נַעַץ צִין: מַלְיָה
הַכָּל לְטוֹבָה: וְאָמֵר רַב הַונָּא אָמֵר רַב מִשּׁוּם
רַ' מַאֲרֵר לְעוֹלָם יְהִי דְבָרָיו שֶׁל אָדָם מוּטָמֵן
לְפָנֵי הַקָּבָה שֶׁנָּאָמֵר 'אֶל תַּהֲלֵל עַל פִּיךְ
וְלֹבֶךְ אֶל יְמָהָר לְהַצִּיאָה דָבָר לְפָנֵי הָאֱלֹהִים
כִּי הָאֱלֹהִים בְּשָׁמִים וְאַתָּה עַל הָאָרֶץ עַל כֵּן
יְהִי דְבָרֵיךְ מַעֲטִים: דָרְשָׁ רַב נַחֲמָן בָּר רַב
חַסְדָּא מַאי דְכַתְּבֵי זַיְצֵר ה' שְׁנֵי יְצָרִים בָּרוּא הַקָּבָה
הָאָדָם בְּשָׁנֵי יְודֵין זַיְצֵר הָאָדָם שְׁנֵי יְצָרִים בָּרוּא הַקָּבָה
אֶחָד יְצֵר טָב וְאֶחָד יְצֵר רָע מַתְקִיף לְהַרְבָּא
בְּהַמָּה דְלָא תַחֲיב בָּה וַיַּצְרֵר לְתָה לְהַיְצָרָא
וּבְעַטָּא אֶלְאָ כְּדַרְשֵׁ בְּנֵי דָמְרוֹ ר' שְׁמַיָּה
לְיִמְצֵרֵי אֵי נַמֵּי כְּדַרְיָה יְרֻמָּה בְּנֵי אַלְעֹזָר
פְּרַצּוֹפִין בְּרָא הַקָּבָה רַב וְשְׁמוֹאֵל חַד אָמֵר
הַיְ אָלָהִים אֶת הַצְלָעָרָב וְשְׁמוֹאֵל חַד אָמֵר
לְמַאְן דָמְרוֹ פְּרַצּוֹף הַיְנוּ דְכַתְּבֵי אַחֲרָוֹ וּקְדָבָר
מַאי אַחֲרָוֹ וּקְדָם צְרָתְנִי כְּדַרְבֵּי אַמִּי דָמְרוֹ רַב
וּקְדָם לְפָרֻעָנוֹת בְּשֶׁלָּמָא אַחֲרָוֹ לְמַעֲשָׂה בְּרָאשָׁה
אַלְאָ וּקְדָם לְפָרֻעָנוֹת פּוּרָעָנוֹת דְמַאי אַיִלָּמָא
אָוָם בְּגַדּוֹלָה מִתְחִילֵין מִן הַגָּדוֹלָב וּבְכַלְלָה מִתְהָווָה
מִן הַגָּדוֹלָב דְכַתְּבֵי זַיְצֵר הָאָדָם מִשְׁהָ אֶל אַהֲרֹן
הַנּוֹתָרִים קָחוּ וְגַוְיִי בְּכַלְלָה מִתְחִילֵין מִן הַקְּמִינָה
נַחֲלָה חֽוֹה וְלְבָסָוף נַחֲלָל אָדָם אֶלְאָ פָרֻעָנוֹת
הַיְקָום אֲשֶׁר עַל פָּנֵי הָאָדָמָה מַאֲדָם וְעַד בָּה
בְּשֶׁלָּמָא לְמַאְן דָמְרוֹ פְּרַצּוֹף הַיְנוּ דְכַתְּבֵי
דָמְרוֹ זַנְבָּ מַאי וַיַּצְרֵר כְּדַרְשֵׁ בְּנֵי פּוּי דָמְרוֹ רַב
אוּיְ לְיִמְצֵרֵי בְּשֶׁלָּמָא לְמַאְן הַגָּדוֹלָב וּבְכַלְלָה מִתְהָווָה
אַלְאָ לְמַאְן דָמְרוֹ זַנְבָּ מַאי זַכְרָ וּנְקָבָה בְּרָאשָׁה
כְּרָבִיב זַכְרָ וּנְקָבָה בְּרָאשָׁה וּכְתֵבָי זַיְצֵר בְּצַלְמָם
כְּבִיעֵד בְּתַחְלָה עַלְהָ בְּמַחְשָׁבָה לְבָרָאתָ ב' וּלְבָסָוף
לְמַאְן דָמְרוֹ פְּרַצּוֹף הַיְנוּ דְכַתְּבֵי אַרְיָה וּמִיחָה
מַאי וִיסְגָּוּ בְּשָׁר תַּחַתָּה אַרְיָה וּמִיחָה בְּשָׁר
בָּר יְצָחָק לֹא לְמַדְרָ פְּרַצּוֹף מַאי וַיַּבְנֵן כְּדַרְשֵׁ בְּנֵי
וַיַּבְנֵן אֶלְאָ לְמַדְרָ פְּרַצּוֹף מַאי לְמַקְמָה חַתְקָה בְּנֵי
מַאי דְכַתְּבֵי וַיַּבְנֵן ה' אֶת הַצְלָעָרָב מַלְמָד שְׁקָלָעָר
הַרְאָשָׁון שְׁנֵן בְּכַרְכִּי הַיִם קוֹרָן קַלְעָה בְּשָׁבְבָה
מַהָּ אָוֹצֵר וְקַצְרָ מַלְמָעָה וּרְחָבָב מַלְמָתָה כְּדַבְרָה
דַּבְרָה בְּנֵי לְבָבָל אַתָּה בְּנֵי לְבָבָל וְאַל דַּבְרָה

כדי לקבל את הילוד ויביאה אל האום הרשאון מכאן למדה תורה דרך דרך שיחת גופו הי מיניוו סג' ברישא אמר רב נחמן ב' אחרוי אשה בדרך ואפי' אשתו נודמנה לו' . חלק לעולם הבא¹³ רצנו רבנן המריצה מעות ל' שם טובים כמשה רבינו לא ינקה מדינה של גו' ארא' ר' נחמן מנוח עם הארץ היה דכתיב¹⁴ וילך גבאי אלקנה דכתיב וילך אלקנה אהרי אשתו ולא אהרי דבריה ואחריו עיטה הכא נמי אהרי הארץ היה אפי' כי רב נמי לא קרא שנאמר¹⁵ ולא לפניו האיש א'ר יוחנן אהורי אריה ולא אהומו יי' בהכ' ג' בשעה שהציבור מתקפלין ולא אמרן אין פחה אחרניא ואין איכא פחה אחרニア לא תן בה ולא אמרן אלא דלא מנה תפליין אבל אישען בין שני מפחים הלב שני'¹⁶ יובובי מות יבאישען לפתח חמאת רובץ ת' ר' שתי כלויות יש בו בא' ה' לימיינו ורעה לשמאלו דכתיב¹⁷ לב חכם ל' לשון מהתרף פה גומר ושות מוכנים ומוציא כ'

כלל נוטה. היו קיינה נס דלון קיינה דמוקרטי. סקומקט: היו יי מויידי. חס כרלו מהלך חסן מדיניו ולחס מלחת נווקה נווקה נווקה. מסקמן מומחה לערימות צרכיתם. סאלס יסיא קדר מלגנרט ורמאט פפירות. סאלס יסיא קדר מלגנרט ורמאט מלמעטלס מסין לאטזורה דוחפהה לחס רכטמליס מלמעטלס נעלמן ולכלה סטטמאלס מכבדץ טלייט: אופזן. משפטן דמלטן חמוץ וצוויגו: וולדן' פרלואף. וממהלתו קיינה מיניקו בגי גרייטה. מילד חילר: כי מיניקו בגי גרייטה. הייזקו פראג'ו סקי מסלך נפיטיס: הפל' קיון הפלטן. גנאי סדרל: נודמאנס לו ען הגט. לחט ליט וסעל נפיטיס: ינסנקנס נודזין. עד ציעזול נפיטיס: אחויו אחא נגא. מולוי לחט מילע מגבהת צגדיס מיפוי סטיטס וויא מסתכל צה: יד ייד יונ ניקס לע. טפיילו כמסח לרביינו סקנדול מורה מימניינו בל קאבק'ס למ' יונקה רע וכקלט צלהטה מעתמי: עס האַרין. למ' צמאנס תלמידי המכימים צעל למ' מאנס ז' צענינו למ' יסלאם לדס חמיי מטה וויפלט סי' חטמא: גלמ' דוקהמר יט' נחמן. טאלקן מהליך מאנס חס כו' חפיילו צי רע טס מיניקות צל' צי' רצן נמי למ' קרל: צאנש אפאצ'ו מהפליגים. וליאון צאנש נכס נולח כפרוקן על' ומזכא ציט' הקנמא: ואוי' דרי' מיין. חי' צוון גנאי דעומכח מילמה דראמי לדע' נכס מיפוי סטמי': ואוי' אויכן פאהל האַריג. חי' צוון גנאי כפרוקן צווי' דמלון דמיי סדר' צפמלה חאריניין ליטוונ: ציע' נקון רן געבעושט. כל מסקה ממליט מעטלס רמייה ווועגענעוועה: חטעה. נצון חנשה דראט נה'ה: לנווע יוזא. חט סלאג עטה: כן: ואסלאג מאן. מוס ט' נו' נטעותה חס יטמע בענטס סכלוועה חס נו'נו. מניין צה' האלטיטים יונוט צה'הה (טאלס א) באנר לחס ט' הדר' יענאי רף' ילנות יקוריין קלויין. ומניין סאלג' מצען צה'הה (צעה') וולדצ'ו יפין: נצון מההן. קדונר נזוייל מיפוי: ופפה. בס' הקפיטיס גומל ומויילו: צה'הה

קצתה מלמעלה ורחה מלב
שנעשה הקב"ה שושבן לאח
ואל ירע לו ולמאן דאמר פ
ברישא דתניא "לא יהלך איד
העובר אחורי אשה בנהר אין
בה אפילו יש בדו תורה ומעש
רע לא ינקה מדינה של גיהנמ
רב נחמן בר יצחק אלא מעשה
אחריה הכי נמי אחריה ממש
ולמאי דקאמר רב נחמן מנוח
על הגמלים ותלכנה אחריו האי
עכ"ם אחורי עכ"ם ז' וולא או
לית לנו בה ולא אמרן אלא דרי
רכיב חمرا אבל רכיב חמורא
רב יציר הרע דומה לובב ויוש
כמי חטה הוא דומה שנאמר
יעצחו לרעה ומסתברא דעתו
רבנן ^טכליות יעוצחו לב מבוי

תורה אור השלם

13. ועטרת רצקה ונערובנה על הנגלמים תולנכה אתריה האיש ויחק העבר את רצקה וילא:
14. זובני מות באיש ביעש שבען ורוכם יקר מתחבאה מקובד טבלות מעונן:
15. חילוא אם פמייבש שאחות ואם לא פמייבש לפתחה החטא רבען ואלזר השוקתו ואתה תמשל בוי רברואה זר זר
16. לב חקם לימיינו ולזיל בDSL לשפראלן קהלה ב